

Kernboodschap en inzet bestuurlijke Rijk-regio overleggen najaar 2026

BO Leefomgeving · BO MIRT · BO Woondeal ·

Dit jaar vinden verschillende bestuurlijke overleggen (kort na elkaar) plaats. Deze overleggen hebben een inhoudelijke overlap en vinden met (deels) dezelfde bestuurders plaats. Insteek van deze notitie is om in de overleggen een duidelijke, met elkaar versterkende boodschap over te brengen en aan de voorkant scherp te hebben welk resultaat wij als regio uit de overleggen willen halen.

Aan de orde zijn het BO Woondeal, BO Leefomgeving en BO MIRT. Advies is in elk overleg dezelfde kernboodschap over te brengen en per overleg de bewindspersonen expliciet aan te spreken op hun verantwoordelijkheid en de inzet die vanuit het Rijk noodzakelijk is. BO Leefomgeving vindt het strategische gesprek plaats over ruimtelijke ordening en uitvoering Nota Ruimte, waarna in de BO Woondeals, BO MIRT en EZK sectorale afspraken gemaakt worden om uitvoering te geven.

Urgentie: MRA woningvraag, vraag om versterken duurzaam verdienvermogen en klimaatopgave zetten leefbaarheid en bereikbaarheid onder druk

De MRA is de motor van de Nederlandse economie en welvaart. Meer dan één vijfde van het Bruto Nationaal Product wordt in de MRA verdiend. De groei aan inwoners en de versterking van bedrijvigheid en werkgelegenheid van de afgelopen decennia maakt de urgentie van een gezamenlijke Rijk-regio aanpak onmiskenbaar. Tegelijkertijd zet deze groei de leefbaarheid en de bereikbaarheid van deze regio hard onder druk.

2,6 mln inwoners MRA	230.000 nieuwe banen in MRA tot 2040	>21,3% van het Nederlands BBP	176.200 nieuwe woningen 2022–2030
--------------------------------	--	--	---

De aanwezige economische infrastructuur van de MRA is uniek en belangrijk voor Nederland:

Digitale infrastructuur AMS-IX internetknooppunt en trans-Atlantische zeekebls	Mainport & logistiek Port of Amsterdam, Schiphol, Greenports, Seed Valley, NZKG, Marine Den Helder	Hoogwaardige dienstverlening Financiële, juridische en zakelijke dienstverlening op de Zuidas	Kennis & talent Universiteiten, UMC, hogescholen en kenniscoalities
--	--	---	---

Kernboodschap MRA/PNH/FL — BO Woondeal · BOL · BO MIRT (2026)

We moeten eerlijk zijn over de kloof tussen onze bestuurlijke ambitie en de dagelijkse realiteit. We willen duurzaam verdien vermogen en we willen verstedelijken om de woningnood het hoofd te bieden. Hier maken we ronkende teksten over in de Nota ruimte, de woondeals en het coalitieakkoord. Tegelijkertijd worden de noodzakelijke condities en de randvoorwaarden om dit ook echt te bereiken niet ingevuld. Om in de periode 2022 tot en met 2030 de 220.000 woningen te bouwen in heel Noord-Holland en Flevoland die nodig zijn vanwege het woningtekort zijn drinkwater, energie, stikstofruimte en ontsluiting van de nieuwe wijken noodzakelijk condities. Als randvoorwaarden moeten we Rijk-Regionaal werken aan een goede woon-werkbalans, het bredere mobiliteitssysteem, waterveiligheid, landschap en voorzieningen.

Hierbij maken we dus onderscheid tussen noodzakelijke condities en randvoorwaarden. Als we de noodzakelijke condities niet invullen kan er drastisch minder gebouwd worden en als we de randvoorwaarden niet invullen lopen we op de langere termijn tegen grote problemen aan zoals economische achteruitgang, veiligheidsrisico's en verslechtering van de leefbaarheid.

Rijk-Regionaal werken we al jaren aan oplossingen en we willen hier samen aan blijven werken. De MRA wil het Rijk helpen om haar doelstellingen te realiseren. We hebben dezelfde ambities, maar tegelijkertijd zien we dat er geen geld is om de oplossingen ook daadwerkelijk uit te voeren of dat het systeem oplossingen zoals alternatieve bekostiging niet toestaat. Hier willen we de komende jaren afspraken over maken met het kabinet. Allereerst moeten we bestuurlijke verantwoordelijkheid nemen en eerlijk zijn dat met de huidige middelen niet alles kan, desalniettemin gaan we ons Rijk-Regionaal volledig inzetten om ervoor te zorgen dat we de ambities toch waar gaan maken. Dit vraagt om creativiteit, wendbaarheid en intensieve samenwerking.

Inzet: wat wij vragen in deze kabinetsperiode

De strategie van MRA richt zich op het invullen van de voorwaarden en randvoorwaarden die nodig zijn voor de verdere verstedelijking van de regio.

- **Topprioriteit:** Uitvoering van reeds gemaakte afspraken, oplossingen bekostiging van mobiliteitssysteem via 'koek groter', alternatieve bekostiging/financiering en herziening MIRT-systematiek. Beheer en onderhoud is financieren en aanleg is investeren. Voortgang behouden op schaa sprongprojecten (met duidelijke prio op dit moment voor Zuidasdok), en vervanging en uitbreiding van het gemaal van IJmuiden.
- **Noodzakelijke condities:** Rijk-regionale oplossingen voor netcongestie, ontsluiting van de nieuwbouwwijken, het stikstofprobleem en voldoende drinkwater.
- **Randvoorwaardelijk:** Rijk-regionale oplossingen voor het bredere mobiliteitssysteem (zoals Zuidasdok), groen-blaauwe structuren, woon-werkbalans en voldoende voorzieningen

Strategie

We constateren dat we steeds meer afhankelijk worden van lobbywerk en dat er bij dit kabinet structureel weinig te halen valt via de gebruikelijke overlegtafels. Onze strategie richt zich op vijf lijnen:

- **Dilemma's expliciteren:** De consequenties van het niet-nakomen van de randvoorwaarden expliciet voorleggen aan het kabinet én aan de Tweede Kamer. Het BOL en het BO MIRT zijn daarmee momenten waarop de regio een formele oproep doet aan het kabinet.
- **Proposities doen:** Vanuit de regio oplossingen aanreiken hoe wij denken dat we Rijk-Regionaal de ruimtelijke ambities waar kunnen maken
- **Ruimtelijke uitvoeringsagenda's:** Rijk-Regionale maatregelen lopen via de NOVEX-MRA, NOVEX-Schiphol en NOVEX-NZKG. Eventuele middelen voor de leefomgeving worden gefaseerd ingezet via de Regionale Investeringsagenda (RIA).
- **Woondeal:** Inzichtelijk maken wat de gevolgen zijn voor de woondeals als de randvoorwaarden on vervuld blijven: voor aantallen, voor tempo en voor betaalbaarheid.
- **Netwerken (IPO, VNG, Netwerk Stedelijk Nederland (NSN), G4, G4o, mobiliteitsalliantie etc.):** Via deze routes proberen we de wat hardere boodschap dat niet alles kan met de huidige middelen over het voetlicht te krijgen en voeren we actief lobby op de 'koek moet groter voor de fysieke leefomgeving'

BO Leefomgeving

bij VRO · 9 september · 10:30 – 12:00

Doel overleg

Strategisch afstemmen en afspraken maken over ruimtelijke ordening, woningbouw, bereikbaarheid en economische ontwikkelingen tussen Rijk en regio. Keuzes maken over een rechtvaardige verdeling van de schaarse ruimte in Nederland.

Inzet overleg

1. Uitvoering Nota Ruimte.
2. Vervolg ruimtelijke arrangementen, ruimte voor defensie, Centraal Holland
3. Uitvoering geven aan de NOVEX-en en daar toch voortgang op blijven boeken in het vaststellen van RIA's en uitvoeringsagenda's

BO MIRT

bij lenW · 4 november · 10:30 – 12:00

Doel overleg

- Nota Ruimte en Woondeal duiden wat dit betekent voor de bereikbaarheid
- Financiële afspraken over mobiliteitsmaatregelen en infrastructurele aanpassingen.

- Bewindspersonen I&W en VRO aanspreken op het (financiële) commitment rond bereikbaarheid en bestaande infrastructurele afspraken, ondanks de prioritering van het Mobiliteitsfonds/Deltafonds.

Inzet overleg

Ondanks het gebrek aan financiële perspectieven moeten we stappen blijven zetten om de sprong naar 325.000 – 350.000 woningen in 2050 mogelijk te maken door te werken aan een schaa sprong voor het mobiliteitssysteem. Momentum benutten voor OV, fiets en gedrag, want ruimte-efficiënt en schoon. Dat vraagt om concrete besluitvorming op de volgende punten:

1. Voorkomen van wegvloeiën van geld uit de grootschalige projecten
2. OV SAAL-prioriteit geven in het ERTMS-programma
3. Herziening MIRT-systematiek, inclusief alternatief bekostigen/financieren van het mobiliteitssysteem.
4. Bekostiging Zuidasdok.
5. Drie metroprojecten: OVAH, OVSA, IJmeerverbinding
6. Update Multimodaal Toekomstbeeld, inclusief perspectief Hoofdwegennet en Regionale Bereikbaarheidsanalyses.
7. Noord-Holland-Noord; aangenomen motie WoMo Alkmaar grootschalig woningbouwgebied
8. Marktordening Spoor.

BO Woondeal

bij VRO - datum NTB

Doel overleg

Terugdringen van het historisch woningtekort en voortgang op de woningbouwopgave. Update regionale woondeals. Doorvertaling van generieke belemmeringen en randvoorwaarden. De minister aanspreken op haar verantwoordelijkheid voor het creëren van de afgesproken randvoorwaarden — anders is de woningbouw onuitvoerbaar.

Inzet overleg

1. Uitvoering geven aan woondeal 2023 en ondertekenen nieuwe woondeal 2027
2. Duidelijke afspraken maken over de randvoorwaarden van woningbouw in de nieuwe woondeal
3. Bespreken van knelpunten en randvoorwaarden en het Rijk oproepen om voortgang te maken op de randvoorwaarden (netcongestie, stikstof, mobiliteit, geluid)
4. Afspraken maken over betaalbaarheid in de regio

Wat we vandaag vragen: duidelijkheid over de invulling van de randvoorwaarden via de taskforce woningbouw. Zodat we de bouwstroom op gang houden en samen — als één overheid — de afspraken voor de periode na 2030 kunnen voorbereiden.

Link tussen de overleggen

We hebben met het Rijk een ontwerp Nota Ruimte, provinciale voorstellen, Ontwikkelperspectief NOVEX MRA, drie woondeals en Multimodaal Toekomstbeeld opgesteld en onderschreven. De uitvoering verloopt via de nog vast te stellen Uitvoeringsagenda NOVEX / Regionale Investeringsagenda (RIA). Dat vormt de basis voor al onze verstedelijkingsafspraken op het gebied van woningbouw, bereikbaarheid, water, klimaatadaptatie, energie en economie. De ruimtelijke opgaven beïnvloeden elkaar en moeten in samenhang worden opgepakt.